

פניך אבקש:

תפילות ומתפללים במקרא

ד"ר רחלי פריש

שיעור 1 מהי תפילה?

דברים ט, 26-29

וְאַתְּפִלֵּל אֶל יְהוָה וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֵל תְּשַׁחַת עִמָּךְ וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְּגִדְלֶךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה. זָכַר לַעֲבֹדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אֵל תִּפְּנֶן אֶל קְשֵׁי הָעַם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ. פֶּן יֹאמְרוּ הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ מִשָּׁם מִשָּׁם מְבִלִּי יָכַלְתָּ ה' לְהַבְיֵאֵם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם וּמִשְׁנֵאתָ אוֹתָם הוֹצִיאֵם לְהַמָּתֵם בַּמִּדְבָּר. וְהֵם עִמָּךְ וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ בְּכַחַךְ הַגָּדֹל וּבְזֹרְעֶךָ הַנְּטוּיָה.

איוב י, 1-7

נִקְטָה נַפְשִׁי בַחַיִּי אַעֲזֹבָה עָלַי שִׁיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי. אָמַר אֶל אֱלֹהֵי אֵל תִּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל מַה תִּרְיִבֵּנִי. הַטּוֹב לָךְ כִּי תַעֲשֶׂק כִּי תִמָּאֵס יִגִּיעַ כַּפִּיךָ וְעַל עֲצַת רִשְׁעִים הוֹפַעַת. הַעֵינִי בְשָׁר לָךְ אִם כְּרֹאוֹת אֲנוֹשׁ תִּרְאֶה. הַכִּימִי אֲנוֹשׁ יִמֶיךָ אִם שְׁנוֹתֶיךָ כִּימִי גָבַר. כִּי תִבְקֹשׁ לַעֲוֹנִי וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ. עַל דַּעְתְּךָ כִּי לֹא אֲרִשֶׁע וְאִין מִיָּדְךָ מִצִּיל.

אסתר ח, 3-6

וּתוֹסֵף אֶסְתֵּר וּתְדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וּתְפַל לִפְנֵי רַגְלָיו וּתְתַחֲנֶן לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת רַעַת הַמֶּן הָאֲגָגִי וְאֵת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל הַיְּהוּדִים... וּתֹאמַר אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם מִצָּאתִי חֵן לִפְנָיו וְכִשּׁוֹר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בַעֲיֵנָיו יִכְתֹּב לְהַשִּׁיב אֶת הַסְּפָרִים מִחֲשַׁבְתֵּי הַמֶּן בֶּן הַמֶּדֶתָּה הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד אֶת הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ. כִּי אֵיכָכָה אוֹכַל וְרֹאיתִי בָרַעָה אֲשֶׁר יִמָּצָא אֶת עַמִּי וְאֵיכָכָה אוֹכַל וְרֹאיתִי בְּאַבְדֵּן מוֹלַדְתִּי.

דברים ג, 23-25

וְאַתְּחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר. אֲדֹנִי יְיָ הוּא אֶתָּה הַחַלּוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלָּתְךָ וְאֶת יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וְכַגְבוּרָתְךָ. אֶעֱבֹרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הַהוּא הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבֵּנוֹן.

שמואל ב יט, 25-30

וּמִפִּבְשֶׁת בֶּן שָׁאוּל יָרַד לְקִרְיַת הַמֶּלֶךְ וְלֹא עָשָׂה רַגְלָיו וְלֹא עָשָׂה שִׁפְמוֹ וְאֶת בְּגָדָיו לֹא כָבַס לְמֶנּוּ הַיּוֹם לְכַת הַמֶּלֶךְ עַד הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּא בְּשָׁלוֹם. וַיְהִי כִּי בָא יְרוּשָׁלַם לְקִרְיַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא הִלַּכְתָּ עִמִּי מִפִּיבְשֶׁת. וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ עַבְדִּי רַמְנִי כִּי אָמַר עַבְדְּךָ אֲחַבְשָׁה לִי הַחֲמוּר וְאֶרְכֵּב עָלֶיהָ וְאֵלַי אֶת הַמֶּלֶךְ כִּי פֶסַח עַבְדְּךָ. וַיִּרְגַל בְּעַבְדְּךָ אֶל אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְאֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כָּמְלָאן הָאֱלֹהִים וַעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ. כִּי לֹא הָיָה כָּל בֵּית אָבִי כִּי אִם אֲנָשִׁי מוֹת לְאֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְתִשָּׁת אֶת עַבְדְּךָ בְּאִכְלֵי שְׁלֹחַנְךָ וּמָה יֵשׁ לִי עוֹד צָדָקָה וְלִזְעַק עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ. וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה תִּדְבֹּר עוֹד דְּבָרֶיךָ אֲמַרְתִּי אֶתָּה וְצִיבָא תַחֲלִקוּ אֶת הַשָּׂדֶה.

שמואל א ז, 7-9

וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים כִּי הִתְקַבְּצוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמְצַפְתָּה וַיַּעֲלוּ סָרְנֵי פְּלִשְׁתִּים אֶל יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי פְּלִשְׁתִּים. וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל שְׁמוּאֵל אֵל תַּחֲרֹשׁ מִמֶּנּוּ מִזְעַק אֵל ה' אֱלֹהֵינוּ וַיִּשְׁעֵנוּ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים. וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טָלָה חָלָב אֶחָד וַיַּעֲלֶה [וַיַּעֲלֶהוּ] עוֹלָה כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק שְׁמוּאֵל אֵל ה' בְּעַד יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲנֶהוּ ה'.

משלי יט, 6

רַבִּים יַחֲלוּ פָנָי נָדִיב וְכָל הָרַע לְאִישׁ מִתֵּן.

שמות לב, 11

וַיַּחֲל מֹשֶׁה אֶת פָּנָיו ה' אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָּה ה' יַחֲרָה אַפָּךְ בְּעַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכַח גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה.

מלכים ב ו, 26-27

וַיְהִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עִבְרָה עַל הַחֲמָה וְאִשָּׁה צִעֲקָה אֵלָיו לֵאמֹר הוֹשִׁיעָה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ. וַיֹּאמֶר אֵל יוֹשֻׁעָה ה' מֵאִין אוֹשִׁיעָה הָמָן הַגֶּרְזָן אוֹ מִן הַיָּקָב...

שופטים י, 11-13

וַיֹּאמֶר ה' אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא מִמְּצָרִים וּמִן הָאֲמָרִי וּמִן בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן פְּלִשְׁתִּים. וְצִידוֹנִים וְעַמְלֹק וּמַעֲזַן
לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתַּצְעֲקוּ אֵלַי וְאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם. וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעֲבֹדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן לֹא
אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם.

שמואל א כה, 18-35

וַתִּמְהַר אַבְיָגַיִל וַתִּקַּח מֵאֲתִים לֶחֶם וּשְׁנַיִם גְּבִילֵי יֵין וַחֲמִשׁ צֹאן עֲשׂוּיֹת וַחֲמִשׁ סָאִים קָלִי וּמֶאֶה צִמְקִים
וּמֵאֲתִים דְּבָלִים וַתִּשֶׂם עַל הַחֲמֹרִים. וַתֹּאמֶר לְנַעֲרֶיהָ עֲבְרוּ לִפְנֵי הַנָּגִי אַחֲרֵיכֶם בָּאָה וּלְאִישָׁהּ גְּבִיל לֹא
הָיְדָה... וְדוֹד אָמַר אֵף לִשְׁקָר שְׁמַרְתִּי אֶת כָּל אֲשֶׁר לָזָה בַּמִּדְבָּר וְלֹא נִפְקַד מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ מֵאוֹמָה וַיָּשָׁב
לִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה. כֹּה יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאִיְבֵי דוֹד וְכֹה יִסִּיף אִם אֲשֹׁאִיר מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ עַד הַבֹּקֶר מִשְׁתִּין
בְּקִיר. וַתֵּרָא אַבְיָגַיִל אֶת דוֹד וַתִּמְהַר וַתֵּרַד מֵעַל הַחֲמֹר וַתַּפֹּל לְאַפִּי דוֹד עַל פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אַרְצָן. וַתַּפֹּל עַל
רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בִּי אֲנִי אֲדֹנִי הָעוֹן וַתִּדְבֹּר נָא אִמָּתְךָ בְּאִזְנוֹיָהּ וּשְׁמַע אֶת דְּבָרֵי אִמָּתְךָ. אֵל נָא יֵשִׁים אֲדֹנִי אֶת
לְבוֹ אֵל אִישׁ הַבִּלְעִיל הַזֶּה עַל גְּבִיל כִּי כִשְׁמוֹ כֵּן הוּא גְבִיל שְׁמוֹ וּנְבִלָה עִמּוֹ וְאֲנִי אִמָּתְךָ לֹא רָאִיתִי אֶת נַעֲרֵי
אֲדֹנִי אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּ. וְעַתָּה אֲדֹנִי חִי ה' וְחִי נַפְשָׁךְ אֲשֶׁר מִנְעָה ה' מִבּוֹא בְּדָמַי וְהוֹשַׁע יָדְךָ לָךְ וְעַתָּה יִהְיוּ
כְּגִבְלֵי אִיְבֵיךָ וְהִמְבָּקְשִׁים אֶל אֲדֹנִי רָעָה. וְעַתָּה הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הֵבִיא שְׁפָחוֹתְךָ לְאֲדֹנִי וְנִתְּנָה לְנַעֲרִים
הַמִּתְהַלְכִּים בְּרַגְלֵי אֲדֹנִי. שָׂא נָא לִפְשַׁע אִמָּתְךָ כִּי עָשָׂה יַעֲשֶׂה ה' לְאֲדֹנִי בֵּית נֶאֱמָן כִּי מִלְחָמוֹת ה' אֲדֹנִי
נִלְחַם וְרָעָה לֹא תִמָּצֵא בָךְ מִיָּמֶיךָ... _

וַהֲיָה כִּי יַעֲשֶׂה ה' לְאֲדֹנִי כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶת הַטּוֹבָה עֲלֶיךָ וְצוּךְ לְנָגִיד עַל יִשְׂרָאֵל. וְלֹא תִהְיֶה זֹאת לָךְ
לְפִוְקָה וּלְמִכְשׁוֹל לֵב לְאֲדֹנִי וּלְשֹׁפֵךְ דָּם חַנּוּם וּלְהוֹשִׁיעַ אֲדֹנִי לוֹ וְהֵיטֵב ה' לְאֲדֹנִי וְזָכַרְתָּ אֶת אִמָּתְךָ. וַיֹּאמֶר
דוֹד לְאַבְיָגַיִל בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּ הַיּוֹם הַזֶּה לְקִרְאָתִי... וַיִּקַּח דוֹד מִיָּדָהּ אֶת אֲשֶׁר הֵבִיאָה לוֹ
וְלָהּ אָמַר עָלֶי לְשָׁלוֹם לְבֵיתְךָ רְאִי שְׁמַעְתִּי בְּקוֹלְךָ וְאֲשָׂא פָנֶיךָ.

בראשית נ, 16-17

וַיֵּצְאוּ אֶל יוֹסֵף לֵאמֹר אֲבִיךָ צוּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר. כֹּה תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּה שָׂא נָא פֶשַׁע אַחִיךָ וַחֲטֹאתָם כִּי
רָעָה גָּמְלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לִפְשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אֲבִיךָ וַיִּבֶךְ יוֹסֵף בְּדַבְרָם אֵלָיו.

שמות כא, 22-23

וְכִי יִנְצוּ אֲנָשִׁים וְנִגְפּוּ אִשָּׁה הָרָה וַיֵּצְאוּ יִלְדֶּיהָ וְלֹא יִהְיֶה אֶסוֹן עָנוּשׁ יַעֲנֹשׁ כְּאֲשֶׁר יֵשִׁית עָלֶיהָ בְּעַל הָאִשָּׁה
וְנָתַן בַּפִּלִּים. וְאִם אֶסוֹן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ.

איוב לא, 9-12

אם נפתה לבי על אשה ועל פתח רעי ארבותי. תטחן לאחר אשתי ועליה יכרעון אחריו. כי הוא זמה והיא עון פלילים. כי אש היא עד אבדון תאכל ובכל תבואתי תשרש.

תהלים קו, 29-31

ויכעיסו במעלליהם ותפרץ בם מגפה. ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה. ותחשב לו לצדקה לדר ודר עד עולם.

במדבר כה, 6-8

והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בכים פתח אהל מועד. וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו. ויבא אחר איש ישראל אל הקבה וידקר את שניהם את איש ישראל ואת האשה אל קבתה ותעצר המגפה מעל בני ישראל.

רד"ק על תהלים, קו, 30

ויפלל. עשה משפט בנואפים. ויפלל. מן ונתן בפלילים.

תהלים נד

למנצח בנגינת משכיל לדוד. בבוא הזיפים ויאמרו לשאול הלא דוד מסתתר עמנו. אלהים בשמך הושיעני ובגבורתך תדינני. אלהים שמע תפילתי האזינה לאמרי פי. כי זרים קמו עלי ועריצים בקשו נפשי לא שמו אלהים לנגדם סלה. הנה אלהים עזר לי אדני בסמכי נפשי. ישוב הרע לשררי באמתך הצמייתם. בנדבה אזבחה לך אודה שמך ה' כי טוב. כי מכל צרה הצילני ובאיבי ראתה עיני.

**מתוך: י' קליין ושי' שפרה, מתוך תפילת "נשיאת כפיים" לאלה אשתר,
בימים הרחוקים ההם (עם עובד, 1996) עמ' 473-477**

אליך אשא תפילה, גבירת הגבירות, אלת האלות,
אשתר, מלכת תבל ומלואה, שופטת כל הארץ...
גבירה, נודעת גדולתך, מרוממה על כל אלים,
כוכב תרועת המלחמה, מחרחרת-ריב בין אחים אוהבים,
משלחת מדנים בין רעים,
העיווה, גבירת שדה-הקרב, המנגחת הרים...
תחרצי גזרות ומשפטים, חוקות שמים וארץ...
דין יושבי-ארץ בצדק ובמישרים את תדיני,
תשקיפי על כל גזול ועשוק, תשלחי-ברכה במעשיהם תמיד...
באשר תשקיפי, יחיה המת, יקום החולה (מחוליו),
הכושל – תישר דרכו בחלותו פניך.
אנוכי אליך אקרא, עבדך היעף, הידע והדווה,
הביטי אליי גבירתי, שאי תחנוניי,
השקיפי אליי באומן, שמעי תפילתי...

שיעור 2

המחוות המלוות את התפילה

תהלים צה, 6-1

לְכוּ נִרְנְנָה לַה' נְרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ. נִקְדְּמָה פָּנֵינוּ בַּתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ. כִּי אֵל גָּדוֹל ה' וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים. אֲשֶׁר בִּידוֹ מַחְקְרֵי אָרֶץ וְתוֹעֲפּוֹת הָרִים לוֹ. אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וַיְבַשֶּׁת יָדָיו יָצְרוּ. בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִבְרָכָה לִפְנֵי ה' עֲשֹׂנוּ.

בראשית לב, 21-14

וַיֵּלֶן שָׁם בְּלִילָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְחָה לַעֲשׂוֹ אֶחָיו... וַיִּתֵּן בְּיַד עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבָדוֹ... וַיֵּצֵא אֶת הָרֹאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגְּשֶׁךָ עֲשׂוֹ אֶחָי וּשְׂאֵלָךְ לֵאמֹר לְמִי אַתָּה וְאַנְהָ תֵּלֶךְ וּלְמִי אֵלֶּה לִפְנֶיךָ. וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לֵיעֶקֶב מִנְחָה הוּא שְׁלוּחָה לְאֹדְנִי לַעֲשׂוֹ וְהִנֵּה גַם הוּא אַחֲרֵינוּ... כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָּנָיו בַּמִּנְחָה הַהִלָּכֶת לִפְנֵי וְאַחֲרֵי כֵן אֶרְאֶה פָּנָיו אוֹלִי יִשָּׂא פָנָי.

בראשית לג, 10-1

וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹשׂוֹ בָּא וְעָמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחֲץ אֶת הַיְלָדִים עַל לָאָה וְעַל רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשָּׁפְחוֹת... וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה שִׁבְעַת פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אֶחָיו. וַיֵּרֶץ עֹשׂוֹ לִקְרֹאתוֹ וַיַּחֲבֹקְהוּ וַיִּפֹּל עַל צוּאָרוֹ וַיִּשְׁקָהוּ וַיִּבְכּוּ. וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת הַנָּשִׁים וְאֶת הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חָנָן אֱלֹהִים אֶת עַבְדְּךָ. וַתִּגְשֶׁן הַשָּׁפְחוֹת הֵנָּה וַיִּלְדֶּיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיָּן. וַתִּגְשׁ גַּם לָאָה וַיִּלְדֶּיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ וְאַחֲרַיִךְ נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ. וַיֹּאמֶר מִי לָּךְ כָּל הַמַּחֲנָה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לְמַצָּא חֵן בְּעֵינֵי אֹדְנִי. וַיֹּאמֶר עֲשׂוֹ יֵשׁ לִי רֵב אֶחָי יְהִי לָּךְ אֲשֶׁר לָּךְ. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֵל נָא אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחַת מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כְּרֹאת פָּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי.

מכתבי אל-עמארנה, מכתב 87,

בתוך: למלך אדוני: מכתבי אל-עמארנה (תרגום ציפורה כוכבי-רייני), עמ' 129

רבהד אמר לאדוני: לפני מלך כל הארצות, המלך הגדול, לרגלי אדוני, שמשִׁי, נפִלתי שבע פעמים ושבע פעמים...

שמואל ב טו, 6-2

וְהַשְׂכִּים אֲבִשְׁלוֹם וְעָמַד עַל יַד דָּרֶךְ הַשָּׁעַר וַיְהִי כָּל הָאִישׁ אֲשֶׁר יְהִיָּה לוֹ רֵיב לְבֹא אֶל הַמֶּלֶךְ לְמִשְׁפָּט וַיִּקְרָא אֲבִשְׁלוֹם אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֵי מָזָה עִיר אַתָּה וַיֹּאמֶר מֵאַחַד שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדְּךָ. וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבִשְׁלוֹם

ראה דברך טובים ונכחים ושמע אין לך מאת המלך. ויאמר אבשלום מי ישמני שפט בארץ ועלי יבוא כל איש אשר יהיה לו ריב ומשפט והצדקתיו. והיה בקרב איש להשתתחות לו ושלח את ידו והחזיק לו ונשק לו. ויעש אבשלום כדבר הזה לכל ישראל אשר יבאו למשפט אל המלך ויגנב אבשלום את לב אנשי ישראל.

בראשית מג, 2-15

ויהי כאשר כלו לאכל את השבר אשר הביאו ממצרים ויאמר אליהם שבו שברו לנו מעט אכל. ויאמר אליו יהודה לאמר העד העד בנו האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם. אם ישך משלח את אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אכל. ואם אינך משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם... ויאמר אליהם ישראל אביהם אם כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים. וכסף משנה קחו בידכם ואת הכסף המושב בפני אמתחתים תשיבו בידכם אולי משגה הוא. ואת אחיכם קחו וקומו שובו אל האיש. ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר שכלתי שכלתי. טו ויקחו האנשים את המנחה הזאת ומשנה כסף לקחו בידם ואת בנימין ויקמו וירדו מצרים ויעמדו לפני יוסף.

דברים טז, 17-17

שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות ולא יראה את פני ה' ריקם. איש כמתנת ידו כברכת ה' אלהיך אשר נתן לך.

תהלים צו, 7-10

הבו לה' משפחות עמים הבו לה' כבוד ועז. הבו לה' כבוד שמו שאו מנחה ובאו לחצרותיו. השתחוה לה' בהדרת קדש חילו מפניו כל הארץ. אמרו בגוים ה' מלך אף תכון תביל בל תמוט ידן עמים במישרים.

שמואל א ז, 9-9

וישמעו פלשתים כי התקבצו בני ישראל המצפתה ויעלו סרני פלשתים אל ישראל וישמעו בני ישראל ויראו מפני פלשתים. ויאמרו בני ישראל אל שמואל אל תחרש ממנו מזעק אל ה' אלהינו וישענו מיד פלשתים. ויקח שמואל טלה חלב אחד ויעלהו עולה כליל לה' ויזעק שמואל אל ה' בעד ישראל ויענהו ה'.

שמות ט, 28-29

העיתירו אל ה' ורב מהית קלת אלהים וברד ואשלחה אתכם ולא תספון לעמד. ויאמר אליו משה כצאתי את העיר אפרש את כפי אל ה' הקלות יחדלון והברד לא יהיה עוד למען תדע כי לה' הארץ.

ירמיה ד, 30-31

וְאֶתִי שְׁדוּד מִהַ תַּעֲשֵׂי כִּי תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי תַעֲדִי עָדִי וְהֵב כִּי תִקְרָעִי בַּפּוֹךְ עֵינַיִךְ לִשְׂוֹא תִתִּיפִי מֵאֲסוֹ בֶּךְ
עֲגָבִים נִפְשָׁךְ יִבְקָשׁוּ. כִּי קוֹל כְּחוֹלָה שְׁמַעְתִּי צָרָה כְּמִבְכִּירָה קוֹל בֵּת צִיּוֹן תִּתִּיפֶחַ תִּפְרֹשׁ כַּפֶּיהָ אוֹי נָא לִי
כִּי-עֵיפָה נַפְשִׁי לְהִרְגִים.

איכה א, 16

פִּרְשָׁה צִיּוֹן בִּידֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ צוּהָ ה' לִיעֲקֹב סִבִּיבָיו צָרִיו הִיָּתָה יְרוּשָׁלַם לְנֹדָה בִּינִיהֶם.

איוב יא, 13-15

אִם-אֵתָה הַכִּינּוֹת לִבְךָ וּפִרְשֶׁתְּ אֵלָיו כִּפְףָּ. אִם אוֹן בִּידְךָ הִרְחִיקָהוּ וְאֵל תִּשְׁכַּן בְּאַהֲלֶיךָ עוֹלָה. כִּי אֹז תִּשָּׂא
פְּנֶיךָ מִמּוֹם וְהִיִּית מִצָּק וְלֹא תִירָא.

ישעיה סד, 5-11

וְנָהִי כְּטִמָּא כָּלְנוּ וּכְבִּגְד עֲדִים כָּל צְדָקָתֵינוּ וְנִבֵּל כַּעֲלָה כָּלְנוּ וְעוֹנָנוּ כְּרוּחַ יִשָּׁאָנוּ. וְאֵין קוֹרָא בְּשִׁמְךָ מִתְעוֹרָר
לְהַחְזִיק בְּךָ כִּי הִסְתַּרְתָּ פְּנֶיךָ מִמָּנוּ וְתִמּוּגָנוּ בְּיָד עוֹנָנוּ. וְעַתָּה ה' אֲבִינוּ אֵתָה אֲנַחְנוּ הַחֲמֹר וְאֵתָה יִצְרָנוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כָּלְנוּ. אֵל תִּקְצֹף ה' עַד מָאֵד וְאֵל לְעַד תִּזְכֹּר עוֹן הֵן הִבֵּט נָא עִמָּךְ כָּלְנוּ. עֲרִי קִדְשֶׁךָ הָיוּ מִדְּבַר
צִיּוֹן מִדְּבַר הִיָּתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה. בֵּית קִדְשֵׁנוּ וְתִפְאֲרָתֵנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לְשֹׁרֶפֶת אֵשׁ וְכָל
מִחְמְדֵינוּ הָיָה לְחִרְבָּה. הֵעַל אֱלֹה תִתְאַפֵּק ה' תַּחֲשָׁה וְתַעֲנֵנוּ עַד מָאֵד.

ישעיה סה, 1-2

נִדְרָשְׁתִּי לִלּוֹא שְׂאֵלוּ נִמְצָאתִי לִלּוֹא בִקְשָׁנִי אִמְרָתִי הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֵל גּוֹי לֹא קָרָא בְּשִׁמִּי. פִּרְשֶׁתִּי יָדַי כָּל הַיּוֹם
אֵל עִם סוֹרֵר הַהֲלָכִים הִדְרָךְ לֹא טוֹב אַחֵר מִחֲשַׁבְתֵּיהֶם.

שיעור 3 מפגש פנים אל פנים

תהלים כז, 7-9

שִׁמְעֵה ה' קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי. לֹךְ אָמַר לְבִי בְקִשׁוֹ פָּנֵי אֶת־פָּנֶיךָ ה' אֲבַקֵּשׁ. אֵל תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אֵל תֵּט בְּאֵף עֲבֹדְךָ עֲזֹרְתִי הָיִיתָ אֵל תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי.

שמות כג, 17

שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶל פָּנֵי הָאֵדֶן ה'.

שמואל ב יד, 23-33

וַיָּקָם יוֹאָב וַיֵּלֶךְ גִּשּׁוּרָה וַיָּבֵא אֶת אֲבִשָׁלוֹם יְרוּשָׁלַם. וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יֹסֵב אֶל בֵּיתוֹ וּפָנֵי לֹא יֵרָאֶה וַיֹּסֵב אֲבִשָׁלוֹם אֶל בֵּיתוֹ וּפָנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה... וַיֵּשֶׁב אֲבִשָׁלוֹם בִּירוּשָׁלַם שְׁנָתִים יָמִים וּפָנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה. כֹּט וַיִּשְׁלַח אֲבִשָׁלוֹם אֶל יוֹאָב לִשְׁלַח אֹתוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה לָבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁלַח עוֹד שְׁנִית וְלֹא אָבָה לָבוֹא. וַיֹּאמֶר אֶל עֲבָדָיו רְאוּ חִלָּקֶת יוֹאָב אֶל יָדָיו וְלוֹ שֵׁם שְׁעָרִים לָכֵן וְהוֹצִיתִהּ בָּאֵשׁ וַיִּצְתּוּ עֲבָדֵי אֲבִשָׁלוֹם אֶת הַחִלָּקָה בָּאֵשׁ. וַיָּקָם יוֹאָב וַיָּבֵא אֶל אֲבִשָׁלוֹם הַבֵּיתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה הִצִּיתָ עֲבָדְךָ אֶת הַחִלָּקָה אֲשֶׁר לִי בָּאֵשׁ. וַיֹּאמֶר אֲבִשָׁלוֹם אֶל יוֹאָב הִנֵּה שְׁלַחְתִּי אֵלָיְךָ לֵאמֹר בֹּא הִנֵּה וְאִשְׁלַחְתָּה אֹתְךָ אֶל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי מִגִּשּׁוּר טוֹב לִי עַד אֲנִי שֵׁם וְעַתָּה אֵרָאֶה פָּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם יֵשׁ בִּי עוֹן וְהִמָּתְנִי. וַיָּבֵא יוֹאָב אֶל הַמֶּלֶךְ וַיִּגֹּד לוֹ וַיִּקְרָא אֶל אֲבִשָׁלוֹם וַיָּבֵא אֶל הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ עַל אִפְּיוֹ אֲרָצָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשָּׁק הַמֶּלֶךְ לְאֲבִשָׁלוֹם.

Robert H. Pfeiffer, State Letters of Assyria: A Transliteration and Translation of 355 Official Assyrian Letters Dating from the Sargonid Period (722-625 B.C.) ((New Haven, Connecticut: American Oriental Society, 1935), no. 159, p. 117

כיצד אוכל לשאת זאת — שלא להופיע לפני המלך אדוני?

אל מי יופנו עינינו מעתה והלאה?

זה ארבעה חודשים שהמלך אדוני איננו כאן — כיצד לא אתמלא צער?

אינני רואה את המלך אדוני: מדוע?

מדוע לא אמצא נחמה בשובי לראות את פני המלך אדוני?

תהלים מב-מג

לִמְנַצֵּחַ מִשְׁכִּיל לִבְנֵי קָרַח. כֹּאִיל תַּעֲרַג עַל אֶפְיָקִי מִיָּם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים. צִמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹהִים
 לֹאֵל חֵי מִתִּי אֲבוֹא וְאֶרְאֶה פָנֶי אֱלֹהִים. הִיִּתָּה לִי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וּלְיֵלָה בָּאֶמֶר אֵלֶי כָּל הַיּוֹם אֵיֶה
 אֱלֹהֶיךָ. אֵלֶּה אֲזַכָּרָה וְאֶשְׁפָּכָה עָלַי נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר בְּסָף אֲדָדָם עַד בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוֹגֵג.
 מֶה תִּשְׁתַּוְּחִי נַפְשִׁי וְתִהְיֶה עָלַי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת פָּנָיו. אֱלֹהֵי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחִי
 עַל כֵּן אֲזַכָּרָה מֶאֱרֶץ יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מִהָר מִצְעֹר. תִּהְיוּ אֵל תִּהְיוּ קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ כָּל מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָה
 עָלַי עֲבֹרוּ. יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי תִפְלֶה לֹאֵל חַיִּי. אוֹמְרָה לֹאֵל סִלְעִי לְמָה שְׂכַחְתָּנִי לְמָה
 קָדַר אֵלֶךְ בְּלֶחֶץ אוֹיֵב. בְּרִצָּח בַּעֲצָמוֹתַי חֲרַפּוֹנִי צוּרֶי בְּאֶמְרָם אֵלֶי כָּל הַיּוֹם אֵיֶה אֱלֹהֶיךָ. מֶה תִּשְׁתַּוְּחִי
 נַפְשִׁי וּמָה תִהְיֶה עָלַי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת פָּנֶי וְאֵלֶיךָ.
 שְׁפֹטֵנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא חֲסִיד מֵאִישׁ מֶרְמָה וְעוֹלָה תִפְלֹטֵנִי. כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי מַעֲוִזִי לְמָה זָנַחְתָּנִי
 לְמָה קָדַר אֶתְהַלֵּךְ בְּלֶחֶץ אוֹיֵב. שְׁלַח אוֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הִמָּה יִנְחֹנֵנִי יְבִיאֹנֵנִי אֵל הָר קִדְשֶׁךָ וְאֵל מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ.
 וְאֲבוֹאָה אֵל מִזְבַּח אֱלֹהִים אֵל אֵל שְׁמִיחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ בְּכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהֵי. מֶה תִּשְׁתַּוְּחִי נַפְשִׁי וּמָה תִהְיֶה
 עָלַי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת פָּנֶי וְאֵלֶיךָ.

תהלים קה, 4

דִּרְשׁוּ ה' וְעֻזוֹ בִּקְשׁוּ פָנָיו תִּמְיֵד.

יחזקאל יד, 2-3

וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר: בֶּן-אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֵעֵלוּ גְלוּלֵיהֶם עַל לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנָם נָתְנוּ נֶכֶח פְּנֵיהֶם
 הָאֲדָרֶשׁ אֲדָרֶשׁ לָהֶם!?

משלי כט, 26

רַבִּים מִבְּקָשִׁים פָּנִי מוֹשֵׁל וּמָה' מִשְׁפָּט אִישׁ.

איכה ב, 19-20

קוֹמִי רִנִּי בְלִיל לְרֹאשׁ אֲשֶׁמְרוֹת שְׁפָכִי כַמִּים לִבִּי נִכַח פָּנִי אֲדֹנִי שְׂאִי אֵלָיו כַּפִּי עַל נַפְשִׁי עוֹלְלִיךָ הָעֲטוּפִים
 בָּרָעַב בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת. רֹאֵה ה' וְהַבִּיטָה לִמִּי עוֹלָלָת כָּה אִם תֹּאכְלֶנָה נָשִׁים פְּרִים עֲלִילִי טַפְחִים אִם יִהְיֶה
 בְּמִקְדָּשׁ אֲדֹנִי כֶהֱן וְנָבִיא.

איכה ג, 55-59

קָרָאתִי שְׁמֶךָ ה' מְבוֹר תַּחֲתִיּוֹת. קוֹלִי שְׁמַעַת אֶל-תַּעֲלָם אֲזַנְךָ לְרוּחֹתִי לְשׁוֹעָתִי. קִרְבָּת בְּיוֹם אֶקְרָא
 אֲמַרְתָּ אֶל-תִּירָא. רַבָּת אֲדֹנִי רִיבִי נַפְשִׁי גָאֻלָּת חַיִּי. רֹאִיתָה ה' עוֹתָתִי שְׁפָטָה מִשְׁפָּטִי.

משלי טז, 15**באור פני מלך חיים ורצונו כעב מלקוש****שמואל א כה, 32-35**

וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאַבְיָגַל בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחךָ הַיּוֹם הַזֶּה לְקִרְאָתִי. וּבְרוּךְ טַעַמָּךְ וּבְרוּכָה אַתְּ אֲשֶׁר כָּלַתְנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְדָמַיִם וְהִשָּׁע יְדֵי לִי. וְאוֹלָם חַי ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִנְעָנִי מִהֲרַע אֶתְךָ כִּי לֹא־מִהֲרַת וּתְבִאֶת לְקִרְאָתִי כִּי אִם נֹתֵר לְנֶבֶל עַד אוֹר הַבֹּקֶר מִשְׁתִּין בְּקִיר. וַיִּקַּח דָּוִד מִיָּדָה אֶת אֲשֶׁר הִבִּיֵּאָה לוֹ וְלָהּ אָמַר עָלִי לְשָׁלוֹם לְבֵיתְךָ רְאִי שְׁמַעְתִּי בְּקוֹלְךָ וְאִשָּׁא פָנֶיךָ.

איוב מב, 10-7

וַיְהִי אַחֵר דִּבֶּר ה' אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל אִיּוֹב וַיֹּאמֶר ה' אֶל אֱלִיפַז הַתִּימְנִי חֲרָה אַפִּי בְךָ וּבִשְׁנֵי רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב. וְעַתָּה קָחוּ לָכֶם שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה אִילִּים וּלְכוּ אֶל עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעֲדָכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי אִם פָּנִיו אִשָּׁא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבִלָה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב. וַיִּלְכוּ אֱלִיפַז הַתִּימְנִי וּבְלָדָד הַשּׁוּחִי צֹפֵר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם ה' וַיִּשָּׂא ה' אֶת פְּנֵי אִיּוֹב. וַיְהִי שֶׁב אֶת שְׁבוֹת אִיּוֹב בְּהַתְּפַלְלוֹ בְּעַד רָעָהוּ וַיִּסָּף ה' אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנָה.

שמות י, 24-29

וַיִּקְרָא פְּרַעֲהַ אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לָכוּ עַבְדּוֹ אֶת ה' רַק צִאֲנֹכֶם וּבְקִרְכֶּם יֵצֵג גַּם טַפְכֶּם יֵלֶךְ עִמָּכֶם. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גַּם אֶתָּה תִּתֵּן בִּידְנֹו וּזְבָחִים וְעֹלֹת וְעֹשִׁינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְגַם מִקְנֵנוּ יֵלֶךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׂא פָרְסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֲנַחְנוּ לֹא נִדַּע מָה נַעֲבֹד אֶת ה' עַד בֹּאֵנוּ שְׁמָהּ. וַיַּחֲזֹק ה' אֶת לֵב פְּרַעֲהַ וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם. וַיֹּאמֶר לוֹ פְּרַעֲהַ לֶךְ מַעֲלִי הַשָּׁמֶר לָךְ אֶל תִּסָּף רְאוּת פָּנֶי כִּי בַיּוֹם רִאֲתָךְ פָּנֵי תַּמּוּת. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בֵּן דִּבְרַת לֹא אֶסָּף עוֹד רְאוּת פָּנֶיךָ.

ירמיה טו, 2-1

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי אִם יַעֲמֵד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל לְפָנַי אִין נִפְשִׁי אֶל הָעָם הַזֶּה שְׁלַח מַעַל פָּנֵי וַיִּצְאוּ. וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָּה נִצָּא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר ה' אֲשֶׁר לְמוֹת לְמוֹת וְאֲשֶׁר לְחָרֵב לְחָרֵב וְאֲשֶׁר לָרָעַב לָרָעַב וְאֲשֶׁר לְשָׁבִי לְשָׁבִי.

במדבר ו, 22-26

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם. יְבָרְכֶךָ ה' וַיִּשְׁמְרֶךָ. יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶנָּה. יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם.

שיעור 4 "ואתפללה בעדכם": מתווכים ומתפללים "מקצועיים"

בראשית כ, 1-7, 17

ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר. ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח את שרה. ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה ויאמר לו הנה מת על האשה אשר לקחת והוא בעלת בעל. ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג. הלא הוא אמר לי אחתי היא והיא גם היא אמה אחי הוא בתם לבבי ובנקיין כפי עשיתי זאת. ויאמר אליו האלהים בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך גם אנכי אותך מחטו לי על כן לא נתתיך לנגע אליה. ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחייה ואם אינך משיב דע כי מות תמות אתה וכל אשר לך... ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים את אבימלך ואת אשתו ואמהותיו וילדו.

שמות לב, 9-14

ויאמר יהוה אל משה ראיתי את העם הזה והנה עם קשה ערף הוא. ועתה הנניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול. ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר למה יהוה יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וביד חזקה. למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך. וזכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה את זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם. וינחם יהוה על הרעה אשר דבר לעשות לעמו.

מלכים ב ד, 8-14

ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם ושם אשה גדולה ותחזק בו לאכל לחם ויהי מדי עברו יסר שמה לאכל לחם. ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עבר עלינו תמיד. נעשה נא עלית קיר קטנה ונשים לו שם מטה ושלחן וכסא ומנורה ויהיה בבאו אלינו יסור שמה. ויהי היום ויבא שמה ויסר אל העליה וישכב שמה. ויאמר אל גחזי נערו קרא לשונמית הזאת ויקרא לה ותעמד לפניו. ויאמר לו אמר נא אליה הנה חרדת אלינו את כל החרדה הזאת מה לעשות לך היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא ותאמר בתוך עמי אנכי ישבת. ויאמר ומה לעשות לה ויאמר גיחזי אבל בן אין לה ואישה זקן.

במדבר יב, 6-8

וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ נָא דְבָרִי אִם יְהִי נְבִיאֲכֶם יְהוֹה בְּמִרְאָה אֱלֹוֹ אֲתוֹדַע בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ. לֹא כֵן עֲבָדִי מֹשֶׁה
בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידָת וּתְמִנַּת יְהוֹה יָבִיט וּמַדּוּעַ לֹא יֵרָאֶתֶם לְדַבֵּר
בְּעַבְדִּי בְּמֹשֶׁה.

אסתר א, 13-15

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יָדְעִי הָעֵתִים כִּי כֵן דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָל יָדְעֵי דַת וְדִין. וְהִקְרַב אֵלָיו כְּרֶשֶׁנָּא שְׁתֵּר
אֲדַמְתָּא תְּרִשִׁישׁ מֶרְס מֶרְסָנָא מְמוּכָן שְׁבַעַת שָׂרֵי פָּרְס וּמְדֵי רֵאִי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיִּשְׁבִּים רֶאשֶׁנָּה בְּמַלְכוּת.
כְּדַת מַה לַּעֲשׂוֹת בְּמַלְכָּה וְשִׁתִּי עַל אֲשֶׁר לֹא עָשְׂתָה אֶת מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוּשׁ בִּיד הַסְּרִיסִים.

ירמיה נב, 24-26

וַיִּקַּח רַב טַבָּחִים אֶת שָׂרִיָּה כֹהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת צַפְנִיָּה וְאֶת שְׁלִשֶׁת שְׁמָרֵי הַסֵּף. וּמִן הָעִיר לָקַח
סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר הָיָה פֶקִיד עַל אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים מֵרֵאִי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בְּעִיר וְאֶת
סֵפֶר שׁוֹר הַצָּבָא הַמִּצְבָּא אֶת עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצָאִים בְּתוֹךְ הָעִיר. וַיִּקַּח אוֹתָם
בְּיוֹרְדָאן רַב טַבָּחִים וַיִּלְךְ אוֹתָם אֶל מֶלֶךְ בָּבֶל רַבְלָתָה.

מלכים ב ח, 3-6

וַיְהִי מִקְצֵה שְׁבַע שָׁנִים וַתָּשָׁב הָאִשָּׁה מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַתֵּצֵא לְצַעֲקָא אֶל הַמֶּלֶךְ אֶל בִּיתָהּ וְאֶל שְׂדֶה. וְהַמֶּלֶךְ
מְדַבֵּר אֶל גִּחְזִי נָעַר אִישׁ הָאֱלֹהִים לֵאמֹר סִפְרָה נָא לִי אֶת כָּל הַגְּדֻלוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹוֹשִׁעַ. וַיְהִי הוּא מְסַפֵּר
לַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר הִחִיָּה אֶת הַמֶּת וְהִנֵּה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הִחִיָּה אֶת בְּנָה צַעֲקָתָא אֶל הַמֶּלֶךְ עַל בִּיתָהּ וְעַל שְׂדֶה
וַיֹּאמֶר גִּחְזִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְאֶת הָאִשָּׁה וְזֶה בְּנָה אֲשֶׁר הִחִיָּה אֱלֹוֹשִׁעַ. וַיִּשְׁאַל הַמֶּלֶךְ לָאִשָּׁה וַתִּסְפֹּר לוֹ וַיִּתֵּן לָהּ
הַמֶּלֶךְ סָרִיס אֶחָד לֵאמֹר הָשִׁיב אֶת כָּל אֲשֶׁר לָהּ וְאֶת כָּל תְּבוּאוֹת הַשְּׂדֶה מִיּוֹם עֲזָבָה אֶת הָאָרֶץ וְעַד עַתָּה.

שמואל א א, 9-17

וַתִּקֶּם חַנָּה אַחֲרֵי אֲכָלָהּ בְּשִׁלָּה וְאַחֲרֵי שָׁתָה וְעַלִּי הִכְהֵן יֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא עַל מְזוֹזוֹת הַיְכָל יְהוָה. וְהָיָה מָרַת
נֶפֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּל עַל יְהוָה וּבִכָּה תְּבֻכָּה. וַתִּדְרֹךְ נֶדֶר וַתֹּאמֶר יְהוָה צְבָאוֹת אִם רָאָה תִּרְאָה בְּעֵינֵי אִמָּתְךָ וּזְכַרְתָּנִי
וְלֹא תִשְׁכַּח אֶת אִמָּתְךָ וְנִתְּתָה לְאִמָּתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים וְנִתְּתִיו לַיהוָה כָּל יְמֵי חַיָּיו וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ.
וְהָיָה כִּי הִרְבֵּתָה לְהַתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעַלִּי שָׁמַר אֶת פִּיהָ. וְחַנָּה הָיָה מְדַבֵּרַת עַל לִבָּהּ רַק שְׁפָתֶיהָ נִעוֹת
וּקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע וַיַּחֲשֹׁבָה עָלַי לְשַׁכְּרָה. וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עַלִּי עַד מָתִי תִשְׁתַּכְרִין הַסִּירִי אֶת יֵינָהּ מֵעַלְיָהּ.
וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה קָשָׁת רוּחַ אֲנֹכִי וַיִּזֵּן וְשָׁכַר לֹא שְׁתִּיתִי וְאֲשַׁפֵּךְ אֶת נֶפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה. אֵל
תֵּתֵן אֶת אִמָּתְךָ לִפְנֵי בֵּת בְּלִיעֵל כִּי מְרֹב שִׁיחִי וְכַעֲסִי דִּבַּרְתִּי עַד הֵנָּה. וַיַּעַן עָלַי וַיֹּאמֶר לָכִי לְשָׁלוֹם וְאֵלֶּהִי
יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת שְׁלָתְךָ אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ מֵעַמּוֹ.

שמואל א ב, 17-25

ותהי חטאת הנערים גדולה מאד את פני יהוה כי נאצו האנשים את מנחת יהוה. ושמואל משרת את פני יהוה נער חגור אפוד בד... ועלי זקן מאד ושמע את כל אשר יעשון בניו לכל ישראל ואת אשר ישכבון את הנשים הצבאות פתח אהל מועד. ויאמר להם למה תעשון כדברים האלה אשר אנכי שמע את דבריכם רעים מאת כל העם אלה. אל בני כי לוא טובה השמעה אשר אנכי שמע מעבדים עם יהוה. אם יחטא איש לאיש ופללו אלהים ואם ליהוה יחטא איש מי יתפלל לו ולא ישמעו לקול אביהם כי חפץ יהוה להמיתם.

יואל ב, 15-18

תקעו שופר בציון קדשו צום קראו עצרה. אספו עם קדשו קהל קבצו זקנים אספו עוללים וינקי שדים יצא חתן מחדרו וכלה מחפתה. בין האולם ולמזבח יבכו הכהנים משרתי יהוה ויאמרו חוסה יהוה על עמך ואל תתן נחלתך לחרפה למשל בם גוים למה יאמרו בעמים איה אלהיהם. ויקנא יהוה לארצו ויחמל על עמו.

מלכים ב יט, 14-19

ויקח חזקיהו את הספרים מיד המלאכים ויקראם ויעל בית יהוה ויפרששו חזקיהו לפני יהוה. ויתפלל חזקיהו לפני יהוה ויאמר יהוה אלהי ישראל ישב הכרבים אתה הוא האלהים לבדך לכל ממלכות הארץ אתה עשית את השמים ואת הארץ. הטה יהוה אזנה ושמע פקח יהוה עיניו וראה ושמע את דברי סנחריב אשר שלחו לחרף אלהים חי. אמנם יהוה החריבו מלכי אשור את הגוים ואת ארצם. ונתנו את אלהיהם באש כי לא אלהים המה כי אם מעשה ידי אדם עץ ואבן ויאבדו. ועתה יהוה אלהינו הושיענו נא מידו וידעו כל ממלכות הארץ כי אתה יהוה אלהים לבדך.

שיעור 5 נוסחאות, רגשות ובקשות

בראשית לב, 10-11

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אֲבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֵלֹהִים אֲלֵי שׁוֹב לְאֶרֶץ וְלִמְוֹלָדֶתָּהּ וְאִיטִיבָה עִמָּךְ.
קִטְנֹתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֵת עַבְדְּךָ כִּי בְמִקְלִי עֲבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הֵייתִי
לְשָׁנִי מַחְנוֹת.

תהלים ג, 7-1

מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבֻשָׁלוֹם בֶּנֹּן. יְהוָה מֶה רַבּוֹ צָרִי רַבִּים קָמִים עָלַי. רַבִּים אֲמָרִים לִנְפְשִׁי אֵין
יִשׁוּעָתָה לֹא בְּאֱלֹהִים סֵלָה. וְאַתָּה יְהוָה מִגֵּן בְּעַדִּי וּמִרִים רֹאשִׁי. קוֹלִי אֵל יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִהָרָ
קִדְשׁוֹ סֵלָה. אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישָׁנָה הִקִּיצוּתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי. לֹא אִירָא מִרַבָּבוֹת עִם אֲשֶׁר סָבִיב שְׁתוֹ עָלַי.

מתוך: 'י קליין וש' שפרה, בימים הרחוקים ההם (עם עובד, 1996) עמ' 473-477

אליך אשא תפילה, גבירת הגבירות, אלת האלות, אשתר, מלכת תבל ומלואה, שופטת כל הארץ...
גבירה, נודעת גדולתך, מרוממה על כל אלים, כוכב תרועת המלחמה, מחרחרת-ריב בין אחים אוהבים,
משלחת מדנים בין רעים, העיזוזה, גבירת שדה-הקרב, המנגחת הרים... תחרצי גזרות ומשפטים,
חוקות שמים וארץ... אנו, אנליל ואאה רוממוך, בקרב האלים האדירו ממשלתך...
דין יושבי-ארץ בצדק ובמישרים את תדיני, תשקיפי על כל גזול ועשוק, תשלחי-ברכה במעשיהם
תמיד. רחמיך, גבירת שמים וארץ, הרועה המון אדם!...
באשר תשקיפי, יחיה המת, יקום החולה (מחוליו), הכושל – תישר דרכו בחלותו פניך.

בראשית לב, 12-13

וְהִצִּילֵנִי נָא מִיַּד אַחִי מִיַּד עֲשׂוֹ כִּי יֵרָא אֲנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבֹא וְהִכֵּנִי אִם עַל בָּנִים. וְאַתָּה אֲמַרְתָּ הֵיטֵב אִיטִיב
עִמָּךְ וְשָׁמַתִּי אֶת זִרְעֶךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסְפֹּר מִרְבּוֹ.

תהלים ג, 8-9

קוֹמָה יְהוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהֵי כִּי הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבֵי לִחִי שְׁנֵי רָשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ. לִיהוָה הִישׁוּעָה עַל עַמָּךְ בְּרַכְתָּךְ
סֵלָה.

מתוך: י' קליין וז' שפרה, בימים הרחוקים ההם (עם עובד, 1996) עמ' 473-477

אנוכי אליך אקרא, עבדך היעף, הידע והדווה,
הביטי אליי גבירתי, שאי תחנוניי,
השקיפי אליי באומן, שמעי תפילתי...
תהיינה עלי עיניך הטובות...
הסירי כשפים שחורים מגופי, באורך הזוהר לו אראה אור...
כאיש אשר לא יירא אלו ואלתו – מנת חלקי, הנחלו לי מדווה ומכאוב, חורבן ואבדון,
הנחלו לי תלאות, הסתר פנים ורב-חמה...
ואלי הסב פניו ממני והלאה,
נפוצה משפחתי, סוכתי נפלה!
לך אצפה, גבירתי, אליך כרויות אוזניי.

תהלים כב, 20-23

ואתה יהוה אל תרחק אֵילוּתִי לְעִזְרָתִי חוֹשָׁה. הַצִּלָּה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּל־בְּיָדִי יְחִידָתִי. הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אֲרִיָּה
וּמִקֶּרְנֵי רִמִּים עֲנִיתָנִי. אֶסְפְּרָה שְׁמִי לְאָחִי בְּתוֹךְ קָהָל אֱהֻלָּךְ.

מלכים א יח, 22-24, 36-37

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵיהוּ אֶל הָעָם אֲנִי נֹתַרְתִּי נִבְיָא לַיהוָה לְבִדִּי וּנְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים אִישׁ. וַיִּתְּנוּ לָנוּ
שְׁנַיִם פָּרִים וַיִּבְחָרוּ לָהֶם הַפָּר הָאֶחָד וַיִּנְתְּחֻהוּ וַיִּשְׁימוּ עַל הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא יִשְׁימוּ וְאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת הַפָּר
הָאֶחָד וְנִתְּתִי עַל הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא אֶשִׁים. וַקְּרֹאתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וְאֲנִי אֶקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וְהָיָה הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר יַעֲנֶה בָּאֵשׁ הוּא הָאֱלֹהִים וַיַּעַן כָּל הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב הַדָּבָר.
וַיְהִי בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וַיִּגַּשׁ אֱלֹהֵיהוּ הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל הַיּוֹם יוֹדַע כִּי אַתָּה
אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל וְאֲנִי עֹבֵדְךָ וּבִדְבָרֶיךָ עָשִׂיתִי אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי וַיִּדְעוּ הָעָם הַזֶּה כִּי
אַתָּה יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה הִסַּבְתָּ אֶת לִבָּם אַחֲרֵינִית.

שמות לג, 18-23

וַיֹּאמֶר הָרֹאנִי נָא אֶת כְּבוֹדְךָ. וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל טוֹבִי עַל פָּנֶיךָ וְקִרְאתִי בְּשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחִנַּתִּי אֶת
אֲשֶׁר אַחֲרָי וְרַחֲמֹתִי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאוֹת אֶת פָּנַי כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי. וַיֹּאמֶר יְהוָה
הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי וְנִצַּבְתָּ עַל הַצּוּר. כֹּב וְהָיָה בְּעֵבֶר כְּבִדִּי וְשִׁמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשִׁכַּתִּי כְּפִי עָלֶיךָ עַד עֶבְרִי.
וְהִסַּרְתִּי אֶת כְּפִי וְרָאִיתָ אֶת אַחֲרֵי וּפָנַי לֹא יִרְאוּ.

וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְּצַב עָמוּ שֵׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה. וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶץ אֲפִים וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נָצַר חֶסֶד לְאֲלֹפִים נָשָׂא עוֹן וּפָשַׁע וַחֲטָאָה וְנָקָה לֹא יִנָּקָה פֶקֶד עוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים וְעַל בָּנִים בָּנִים עַל שְׁלִשִׁים וְעַל רְבָעִים. וַיִּמָּהַר מֹשֶׁה וַיִּקְדֹּ אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה.

במדבר יד, 13-19

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי הֵעֲלִיתָ בְּכַחַךְ אֶת הָעָם הַזֶּה מִקֶּרְבוֹ. וְאָמְרוּ אֵל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עֵין בַּעֲיֵן נִרְאָה אַתָּה יְהוָה וְעַנְנְךָ עִמָּד עֲלֵהֶם וּבַעֲמֹד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבַעֲמֹד אֵשׁ לַיְלָה. וְהִמַּתָּה אֶת הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת שְׁמֶךָ לֵאמֹר. מִבִּלְתִּי יָכֹלֶת יְהוָה לְהַבִּיא אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בַּמִּדְבָּר. וְעַתָּה יַגְדֵּל נָא כַח אֲדֹנָי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר. יְהוָה אֶרֶץ אֲפִים וְרַב חֶסֶד נָשָׂא עוֹן וּפָשַׁע וְנָקָה לֹא יִנָּקָה פֶקֶד עוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים עַל שְׁלִשִׁים וְעַל רְבָעִים. סֶלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חֶסֶדְךָ וְכְאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנּוֹה.

תהלים פו, 14-17

אֱלֹהִים, זָדִים קָמוּ עָלַי וְעַדֶּת עֲרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי וְלֹא שָׁמוּךְ לִנְגָדָם. וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶץ אֲפִים וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. פֶּנָּה אֵלַי וְחַנּוּנִי תִּנְהַעֲזֶנּוּ לְעַבְדְּךָ וְהוֹשִׁיעָה לִבְנֵי-אֲמָתְךָ. עֲשֵׂה עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וַיִּרְאוּ שְׂנְאֵי וַיִּבְשׁוּ כִּי אַתָּה יְהוָה עֲזָרְתָנִי וְנִחַמְתָּנִי.

ירמיה לב, 16-25

וְאַתְּפִלֵּל אֶל יְהוָה אַחֲרֵי תַתִּי אֶת סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל בְּרוּךְ בֶּן נִרְיָה לֵאמֹר. אָהָה אֲדֹנָי יְהוָה הִנֵּה אַתָּה עֹשִׂיתָ אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּכַחַךְ הַגָּדוֹל וּבְזֹרְעֶךָ הַנְּטוּיָה לֹא יִפְלֹא מִמֶּךָ כֹּל דָּבָר. עֲשֵׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים וּמִשְׁלָם עוֹן אָבוֹת אֵל חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. גָּדֹל הַעֲצָה וְרַב הָעֲלִילָה אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פָקְחוֹת עַל כָּל דְּרָכֵי בְנֵי אָדָם לִתֵּת לְאִישׁ כְּדָרְכֵיו וּכְפָרִי מַעַלְלָיו. אֲשֶׁר שָׁמַתְּ אוֹתוֹת וּמִפְתִּים בָּאָרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבִישְׂרָאֵל וּבְאָדָם וַתַּעֲשֶׂה לָךְ שֵׁם כְּיוֹם הַזֶּה. וַתֵּצֵא אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה וּבְאֲזֹרֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גָדוֹל. וַתִּתֵּן לָהֶם אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאָבוֹתֶם לִתֵּת לָהֶם אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וּדְבָשׁ. וַיָּבֵאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלְךָ וּבְתוֹרָתְךָ לֹא הִלְכוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתִּקְרָא אֹתָם אֶת כָּל הָרָעָה הַזֹּאת. הִנֵּה הַסְלָלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלַכְדָּה וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַפְּשָׁדִים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדָּבָר וְאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הִיא וְהַנֶּה רָאָה. וְאַתָּה אֲמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי יְהוָה קָנָה לָךְ הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַפְּשָׁדִים.